

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1827

Vragen van de leden **Bouwmeester** en **Heijnen** (beiden PvdA) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de sluiting van Jellinek Curaçao* (ingezonden 21 februari 2013).

Antwoord van minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 29 maart 2013).

Vraag 1

Kent u bericht «Jellinek Retreat Curaçao sluit haar deuren»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Herinnert u zich de eerdere vragen die sinds 2008 gesteld zijn over Jellinek Curaçao en de door Nederland verstrekte subsidie aan deze kliniek?²

Antwoord 2

Ja

Vraag 3

Hoe kijkt u in het licht van de sluiting van Jellinek Curaçao aan tegen uw stelling van 24 september 2012 dat de kliniek een «positieve bijdrage» zou leveren aan het bereiken van de doelstellingen van het Plan Samenwerking Nederlandse Antillen, namelijk om economische ontwikkeling te stimuleren, werkgelegenheid te creëren en te investeren in duurzame handelsrelaties? Waarom blijkt uit de beantwoording van de herhaaldelijke eerdere vragen nergens dat Jellinek Curaçao in zwaar weer verkeerde?

¹ Versgeperst, 18 februari 2013

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 744 en 2582 en vergaderjaar 2010–2011, nr. 2402

Antwoord 3

Jellinek Retreat heeft per 1 januari 2013 een opnamestop ingesteld. Het is niet zo dat het bedrijf op dit moment heeft besloten definitief te stoppen met haar activiteiten. Elke onderneming die onder het Programma Samenwerking Nederlandse Antillen (PSNA) een subsidie heeft ontvangen voldeed gedurende het subsidietraject aan de voorwaarden van het programma en levert vanaf het moment van de opstart een bijdrage aan de economische ontwikkeling, werkgelegenheid en handelsrelaties op Curaçao. De mate van duurzaamheid hangt af van het al dan niet voortzetten van de betreffende bedrijfsactiviteiten gedurende een langere periode. Op het moment dat een subsidietraject is afgesloten beëindigt de relatie tussen de overheid en de ontvanger van de subsidie. Omdat het PSNA als programma in 2011 is afgesloten worden bedrijven die onder het PSNA subsidie hebben ontvangen sinds die tijd niet meer door de Nederlandse overheid gevolgd. Voor verdere achtergrond bij PSNA en onderbouwing van het antwoord van mijn voorganger van 24 september 2012 verwijs ik u naar de brief aan de Tweede Kamer van 11 juli 2012 met de eindrapportage van PSNA en van 5 juli 2010 met de evaluatie van PSNA naar aanleiding van de motie Leerdam van 2 december 2009 (kamerstukken II 2009–2010, 32 123 IV, nr. 13).

Vraag 4

Is het waar dat de sluiting van Jellinek Curaçao samenhangt met de beslissing van Nederlandse verzekeringsmaatschappijen om de behandelingen daar niet meer te vergoeden? In hoeverre kan hieruit geconcludeerd worden dat de levensvatbaarheid van de kliniek gebaseerd is geweest op een onzekere factor? Deelt u de mening dat het onverstandig was om een project, waarvan het succes grotendeels gebaseerd was op een dergelijke onzekere factor, in aanmerking te laten komen voor Nederlandse subsidie?

Antwoord 4

Zoals reeds eerder aan uw Kamer is aangegeven geldt voor een restitutiepolis dat de kosten die hoger zijn dan in de Nederlandse marktomstandigheden in redelijkheid passend is op basis van de Zorgverzekeringswet niet mogen worden vergoed en dus voor eigen rekening van de patiënt komen. In het ondernemersvoorstel ten behoeve van de aanvraag van de PSNA subsidie zijn de mogelijkheden voor Nederlandse cliënten om via hun zorgverzekering in aanmerking te komen voor een gedeeltelijke vergoeding van de gemaakte kosten meegenomen. Ik leid daaruit af dat dit geen onzekere factor is geweest. Meer in het algemeen voldeed de subsidieaanvraag aan de gestelde voorwaarden van PSNA en is op grond daarvan toegekend.

Vraag 5

Gaat u, nu vast is komen te staan dat Jellinek Curaçao duidelijk niet heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelstellingen van het Plan Samenwerking Nederlandse Antillen, actie ondernemen om de door Nederland verstrekte subsidie terug te vorderen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Vooropgesteld moet worden dat Jellinek Retreat nog geen definitieve beslissing heeft genomen over het voortzetten van haar activiteiten. Mocht Jellinek Retreat uiteindelijk besluiten de deuren definitief te sluiten dan heeft het gedurende de actieve periode een bijdrage geleverd aan de doelstellingen van het PSNA. Het subsidietraject met Jellinek Retreat is in april 2011 definitief afgesloten. Zoals ik reeds aangaf is op dat moment de relatie tussen Jellinek Retreat en de Nederlandse overheid beëindigd. Het is na definitieve vaststelling niet mogelijk de subsidie terug te vorderen. Terugvordering na vaststelling strookt niet met de voorwaarden waaronder de subsidieverlening is verstrekt en is dus juridisch niet mogelijk. Er zijn vergelijkbare subsidieprogramma's die dezelfde systematiek als PSNA hanteren. Programma's als het PSI (Private Sector Investeringsprogramma) en het inmiddels beëindigde PSOM (Programma Samenwerking Opkomende Markten) richten zich op lokale economische ontwikkeling in Afrika, Azië en Latijns Amerika. In deze programma's gebeurt het in ongeveer een derde van de gevallen dat het bedrijf na succesvolle afronding van de projectfase haar activiteiten definitief moet staken. Ook in die gevallen wordt de subsidie niet teruggevorderd. Dat is een ingecalculiseerd risico dat de Staat loopt bij dergelijke subsidieprogram-

ma's. De ondernemingsvoorstellen herbergen per definitie een verhoogd risico. De subsidie is erop gericht om ondernemers te stimuleren om onder moeilijke marktomstandigheden te investeren.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het beter zou zijn geweest om een kliniek op te zetten waar behandelingen ook betaalbaar zouden zijn geweest voor de lokale Curaçaose bevolking in plaats van alleen voor Nederlandse elite? Was een kliniek, die tegemoet was gekomen aan lokale vraag in plaats van aan een kleine groep Nederlanders, niet beter in staat geweest om overeind te blijven?

Antwoord 6

Er is bij mij gerede twijfel of dit achteraf gezien een verstandige subsidie was. Een andere aanwending van deze middelen, bijvoorbeeld ten behoeve van sociale projecten, had naar mijn inschatting waarschijnlijk een groter direct nut gehad voor de lokale Curaçaose bevolking. Het is voor mij niet mogelijk om te beoordelen of het opzetten van een kliniek voor verslavingszorg die tegemoet komt aan de lokale vraag beter in staat is om overeind te blijven dan een kliniek die zich richt op een vraag van buiten Curaçao. Dit hangt namelijk van tal van factoren af op zowel Curaçao als daarbuiten, zoals marktomstandigheden, concurrentieverhoudingen en zorgvergoedingssystemen.

Vraag 7

Welke lessen trekt u uit de sluiting van Jellinek Curaçao? Op welke wijze heeft deze ervaring invloed op de vormgeving van het samenwerkingsbeleid en de projecten die nog lopen of nog opgezet moeten worden? Deelt u de mening dat die meer gericht moeten zijn op de behoeften van de lokale bevolking? Zo ja, op welke wijze gaat u dit bewerkstelligen?

Antwoord 7

De belangrijkste les die ik trek uit de (vooralsnog tijdelijke) opnamestop van Jellinek Retreat is dat bij het samenwerkingsbeleid het aspect van duurzaamheid nog meer aandacht dient te krijgen. Dit komt ook naar voren uit de tussenevaluaties van de thans nog in uitvoering zijnde samenwerkingsprogramma's die naar uw Kamer zijn gestuurd. De behoeften van de lokale bevolking staan bij de opzet van de samenwerkingsprogramma's, in nauw overleg met de eilandsbesturen, altijd voorop. Op die behoefte wordt ingezet zowel door middel van sociale projecten als door in te zetten op verbetering van onder andere het bestuur, het onderwijs, de veiligheid, de economie en de overheidsfinanciën.

Vraag 8

Welke negatieve gevolgen heeft de sluiting van Jellinek Curaçao op de lokale economie en werkgelegenheid? Op welke wijze gaat u voorkomen dat er kennis en expertise met betrekking tot verslavingszorg van Curaçao verdwijnt met de sluiting van Jellinek Curaçao?

In hoeverre ziet u mogelijkheden om personeel dat werkzaam was bij Jellinek Curaçao onder te brengen bij lokale organisaties en instanties die zich richten op verslavingszorg?

Antwoord 8

Het is mogelijk dat Jellinek Retreat op Curaçao uiteindelijk definitief stopt met haar activiteiten. In dat geval gaan er hoogstwaarschijnlijk arbeidsplaatsen verloren. Het is mij niet bekend hoeveel personeel exact op dit moment in dienst is van Jellinek Retreat. Bij het afsluiten van het PSNA programma waren er 10 lokale medewerkers in dienst. Vanaf het moment dat Jellinek Retreat actief is op Curaçao heeft er kennisoverdracht naar organisaties en instanties zoals verslavingspreventie organisaties en scholen op Curaçao plaatsgevonden. De Nederlandse overheid is te allen tijde bereid Curaçao desgevraagd bij te staan met kennis en advies op alle gebieden, waaronder verslavingszorg. Arbeidsbeleid en verslavingszorg is verder een verantwoordelijkheid van de regering van Curaçao.